

Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

Fremsat den 15. november 1974 af *Erling Dinesen* (S), *Svend Andersen* (Bornholms amt) (S), *Auken* (S), *Inge Fischer Møller* (S) og *Otto Mørch* (S).

I lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 389 af 28. juni 1973, som ændret ved lov nr. 317 af 19. juni 1974, foretages følgende ændringer:

1. § 41, stk. 1, nr. 2, affattes således:

„2. som er lovligt udskrevet af folkeskolen.“

2. I § 41, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som *nyt nummer*, idet *nr. 3* bliver *nr. 4*:

„3. som er under 65 år, og“.

3. § 46, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

„Dagpengenes størrelse fastsættes af kassen hvert år pr. 1. april og pr. 1. oktober.“

4. § 47 affattes således:

„§ 47. Dagpengene kan højst fastsættes til et sådant beløb, at det for en uge svarer til en ugeløn ved fuld sædvanlig arbejdstid med den af Danmarks Statistik offentliggjorte timefortjeneste (inkl. dyrtidstillæg, men bortset fra alle andre tillæg) for alle arbejdere inden for håndværk og industri i hele landet, henholdsvis i nærmest foregående april og oktober kvartal. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb.“

5. § 48 affattes således:

„§ 48. Har en kasse fastsat dagpengene mere end 10 pct. under maksimumsbeløbet, uden at dette, jfr. herved § 51, er begrundet i

lønniveauet inden for kassens område eller inden for de grupper, der hører under dette område, kan en vedtagelse om at forhøje dagpengene først få virkning fra den 1. april eller 1. oktober, der ligger mindst ½ år efter, at kassen skriftligt har underrettet arbejdsdirektoratet om vedtagelsen. I dette halvår beregnes medlemsbidraget efter det forhøjede dagpengebeløb.“

6. I § 53, stk. 1, 1. pkt., ændres „12 måneders“ til: „6 måneders“, og efter 1. pkt. indsættes som *nyt 2. pkt.*: „Arbejdsministeren kan dog fastsætte særregler for medlemmer, der har længere opsigelsesvarsel end 6 måneder.“

7. § 53, stk. 2-4, ophæves.

8. § 55, stk. 3, ophæves.

9. I § 67 ændres „20 timer“ til: „15 timer“.

10. § 68, stk. 1, affattes således:

„Et nydende medlem, som til kassen anmelder at have deltidsarbejde, betragtes som deltidsforsikret.“

11. § 68, stk. 3, affattes således:

„Stk. 3. Et nydende medlem, som straks ved anmeldelse om ledighed, jfr. § 57, stk. 2, 1. pkt., fremsætter begæring herom, betragtes som deltidsforsikret, såfremt medlemmet nu har særlig vægtige grunde til at påtage sig deltidsarbejde. Såfremt der under ledighed sker ændringer, således at et fuld-

tidsforsikret medlem nu har særlig vægtige grunde til alene at påtage sig deltidsarbejde, kan overgang til deltidsforsikring finde sted.“

12. § 69 affattes således:

„§ 69. Et deltidsforsikret medlem, som har andet erhverv, der udføres inden for fagets normale arbejdstid, har ikke ret til dagpenge, medmindre arbejdsdirektøren i særlige tilfælde og eventuelt på særlige vilkår giver tilladelse dertil.“

13. § 71, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, når et medlem, der i hen-

hold til § 68, stk. 1 eller 2, betragtes som deltidsforsikret, i de sidste 5 uger før ledigheden har haft arbejde i større omfang end deltidsarbejde.“

14. § 72, stk. 3 og 4, ophæves.

15. § 73, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

„Når et ledigt, deltidsforsikret medlem opnår arbejde i et omfang, der svarer til den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid inden for de sidste 5 uger før ledighedens indtræden, kan der ikke udbetales dagpenge.“

16. § 75 ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 1 og 2.

Der bør i princippet være adgang til at forsikre sig for tab af enhver arbejdsindtægt som lønmodtager, hvorfor der stilles forslag om bortfald af 18 års grænsen for nydende dagpengeret. Det tjener intet formål blot at nedsætte aldersgrænsen til f. eks. 16 år, idet arbejdskravet ved optagelse (5 uger med en arbejdstid på mindst 30 timer pr. uge) samt de gældende arbejdsbetingelser i lovens § 55 for udbetaling af dagpenge, 26 ugers bestemmelsen, sikrer et fuldt ud tilstrækkeligt tilhørsforhold til arbejdsmarkedet.

Til nr. 3-5.

Ved forslag til ændringer af §§ 46, 47 og 48 er der krævet halvårslige fastsættelser af det maksimale dagpengebeløb, hvilket må være et rimeligt krav til sikring af, at dagpengebeløbet er i nogenlunde overensstemmelse med det aktuelle lønniveau.

Det anses ikke for sandsynligt, at halvårslige reguleringer vil give en rimelig erstatning, hvorfor 90 pct. begrænsningen i lovens § 47 bør udgå. Det enkelte medlem vil aldrig kunne opnå en erstatning på mere end 90 pct., idet det i lovens § 51, stk. 1, er fastslået, at dagpenge højst kan udbetales med 9/10 af medlemmets hidtidige arbejdsfortjeneste.

Forslaget vil betyde, at maksimumdagpengesatsen i tiden 1. oktober 1974 til 31. marts 1975 skal være kr. 162,00 pr. dag.

Da medlemsbidraget, jfr. lovens § 76, beregnes årligt som 2,25 gange dagpengenes størrelse, må der tages højde for en mulighed for efterregulering på samme måde som ved ændringen af regulerings-

tidspunktet fra 1. april 1974 til at være 27. januar 1974.

I forbindelse med dagpengenes forhøjelse fra kr. 132,00 til kr. 162,00 skal der gøres opmærksom på, at såvel stigningen i medlemsbidraget som skatte- trækket reducerer statens udgifter.

Til nr. 6.

Forslaget indebærer principielt en halvering af ventetiden, men der må søges tilvejebragt en ordning, således at personer med lange opsigelsesvarsler ikke kan udmelde sig af forsikringen for efter modtaget opsigelsesvarsel at genindtræde og generhverve dagpengeret inden fratrædelsesdatoen.

Til nr. 7.

Med den foreslåede nedsættelse af ventetiden ses der ikke at være behov for særlige bestemmelser for de kategorier, der er omtalt i § 53, stk. 2. § 53, stk. 3, foreslås ophævet som konsekvens af den under nr. 1 foreslåede ændring. For så vidt angår den foreslåede ophævelse af § 53, stk. 4, bør man efter forslagsstillernes opfattelse i princippet kunne opnå dagpengeret under aftjening af værnepligt eller deltagelse i fagligt dagkursus m. v., som er omtalt i lovens § 76, stk. 3, og det må derfor være tilstrækkeligt, at tilknytningen til arbejdsmarkedet er sikret gennem optagelsesbestemmelsernes krav om mindst 5 ugers arbejde, jfr. lovens § 41, stk. 1, nr. 3.

Til nr. 8.

Det er ikke rimeligt, at der opstilles et alderskriterium. I den nuværende situation vil der blive

F. t. l. vedr. arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

tale om ledighed ud over 12 måneder, også for personer under 22 år. Vi kan til nød acceptere arbejdsbetingelser som dokumentation for tilknytning til arbejdsmarkedet, men betingelserne må være ens for alle aldersgrupper. Især blandt de unge, der rammes af de stramme arbejdsbetingelser, frygtes, at tab af dagpengeret også betyder tab af tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Til nr. 9.

Udviklingen på arbejdsmarkedet har vist, at der var behov for den deltidsforsikring, der blev indført i 1970, men udviklingen har også vist, at der er et behov for en udvidelse af begrebet deltidsarbejde i lovens forstand. For det første vil arbejdstidsnedsættelsen pr. 2. december 1974 også smitte af hos deltidsarbejdende, således at mange får en arbejdstid på under 20 timer pr. uge, og for det andet er der blandt de mange, der søger ind på arbejdsmarkedet som deltidsarbejdende, adskillige, der har en ugentlig arbejdstid på under 20 timer. I princippet burde man kunne forsikre sig for enhver mistet arbejdsindsigt, men vi skal foreløbig henholde os til et forslag om at udvide deltidsbegrebet til at være mindst 15 timer og højst 30 timer pr. uge.

Til nr. 10.

Overgangen fra fuldtids- til deltidsforsikring må gøres mere smidig, hvilket bl. a. kan ske ved at betragte et medlem som deltidsforsikret, når deltidsarbejde er opnået. Der henvises endvidere til, at man i overflytningsreglerne mellem de fagligt begrænsede arbejdsløshedskasser har fjernet bestemmelsen om, at endelig overflytning først sker efter 5 ugers arbejde.

Til nr. 11.

Den gældende bestemmelse er for stram, idet der kun gives adgang til overflytning til deltidsforsikring *straks* ved anmeldelse af ledighed. Der kan for en fuldtidsforsikret ske ændringer i personlige forhold under en ledighedsperiode, således at medlemmet får særlige og vægtige årsager til alene at påtage sig deltidsarbejde. Der gives da også eksempler på, at arbejdsdirektoratet har truffet sådanne afgørelser, hvor et fuldtidsforsikret medlem i en ledighedsperiode er overgået til deltidsforsikring efter fødsel. Det bør heller ikke være arbejdsformidlingen, der skal afgøre, hvorvidt et medlem har særlig vægtige grunde til alene at påtage sig deltidsarbejde.

Til nr. 12.

Ud over eventuelt fradrag i dagpenge bør andet erhverv kun have betydning, hvis det udføres inden for normal arbejdstid, idet der naturligvis skal tages hensyn til eventuel selvstændig virksomheds betydning for medlemsret.

Til nr. 13.

Hvis det i et fag eller en egn ikke er muligt for arbejdsformidlingen at anvise beskæftigelse, er det underordnet, om det er deltids- eller fuldtidsforsikrede, der er ledige, det er endda billigere for staten, at det er deltidsforsikrede, der er ledige. Såfremt der er efterspørgsel efter fuldtidsarbejdende, bør en arbejdsgiver kunne antage 2 deltidsarbejdende, såfremt der findes ledige af denne kategori. Stk. 2, nr. 2, bør derfor udgå.

Til nr. 14.

Forslaget om at ophæve § 72, stk. 3, må ses i sammenhæng med forslaget om at ophæve § 55, stk. 3, jfr. under nr. 8. § 72, stk. 4, burde formentlig have været ophævet samtidig med ophævelsen af den tilsvarende bestemmelse for fuldtidsforsikrede (tidligere § 56, stk. 3).

Til nr. 15.

I de gældende bestemmelser er der i realiteten indbygget en selvrisko på indtil 10 timer pr. uge. Det forekommer ikke rimeligt, at man ikke kan sikre sig for op til 1/3 af sin beskæftigelse.

Den øvre grænse for udbetaling af supplerende dagpenge må være den gennemsnitlige arbejdstid, som medlemmet har haft de sidste 5 uger før ledigheden, og ved fortsat at anvende den fremgangsmåde ved nedsættelse af dagpenge, at dette sker efter forholdet mellem medlemmets arbejdsfortjeneste i vedkommende uge og den hidtidige arbejdsfortjeneste, undgår man, at supplerende dagpenge + løn overstiger indtægten forud for ledigheden.

Til nr. 16.

Forslaget er en konsekvens af den med lov nr. 317 af 19. juni 1974 gennemførte ophævelse af § 60.

Det må eventuelt ved ændringsforslag til 2. eller 3. behandling fastsættes, hvilke yderligere konsekvensændringer vedtagelsen af nærværende lovforslag vil medføre.

Bilag.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslaget nævnte bestemmelser i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende lov.

§ 41. Ret til optagelse som nydende medlem har personer,

1. som har bopæl her i riget, bortset fra Færøerne og Grønland, jfr. dog stk. 5 og stk. 6,

2. som er mellem 18 og 65 år, og

3. som umiddelbart før begæring om optagelse har haft arbejde som lønmodtager inden for kassens faglige område i mindst 5 uger med en gennemsnitlig arbejdstid på over 30 timer ugentlig, jfr. dog kapitel 11, eller som dokumenterer at kunne få sådant arbejde umiddelbart efter optagelsen, eller som har gennemført en erhvervsmæssig uddannelse til kassens faglige område af mindst 18 måneders varighed.

— — —
§ 46. — — —

Stk. 2. Dagpengenes størrelse fastsættes af kassen for hvert regnskabsår. Beløbet skal være ens for alle medlemmer, jfr. dog kapitel 11. Omfatter kassen grupper af medlemmer med forskellig aflønning, kan der dog fastsættes et beløb for hver gruppe. Dagpengene skal fastsættes til hele kronebeløb.

§ 47. Dagpengene kan højst fastsættes til et sådant beløb, at det for en uge svarer til 90 pct. af ugeløn ved fuld, sædvanlig arbejdstid med den af Danmarks Statistik offentliggjorte timefortjeneste (inkl. dyr-

Lovforslaget.

1. § 41, stk. 1, nr. 2, affattes således:

„2. som er lovligt udskrevet af folkeskolen,“.

2. I § 41, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer, idet nr. 3 bliver nr. 4:

„3. som er under 65 år, og“.

3. § 46, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

„Dagpengenes størrelse fastsættes af kassen hvert år pr. 1. april og pr. 1. oktober.“

4. § 47 affattes således:

„§ 47. Dagpengene kan højst fastsættes til et sådant beløb, at det for en uge svarer til en ugeløn ved fuld sædvanlig arbejdstid med den af Danmarks Statistik offentliggjorte timefortjeneste (inkl. dyrtidstillæg,

Gældende lov.

tidstillæg, men bortset fra alle andre tillæg) for alle arbejdere inden for håndværk og industri i hele landet i nærmest foregående april kvartal. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

§ 48. Har en kasse fastsat dagpengene mere end 10 pct. under maksimumsbeløbet, uden at dette, jfr. herved § 51, er begrundet i lønniveauet inden for kassens område eller inden for de grupper, der hører under dette område, kan en vedtagelse om at forhøje dagpengene først få virkning fra den 1. april, der ligger mindst 1 år efter, at kassen skriftligt har underrettet arbejdsdirektoratet om vedtagelsen. I dette år beregnes medlemsbidraget efter det forhøjede dagpengebeløb.

§ 53. Ret til dagpenge opnås efter 12 måneders nydende medlemskab af en anerkendt arbejdsløshedskasse. For et medlem, som er overgået fra bidragydende til nydende medlemskab, og som herefter har været nydende medlem i mindst 6 måneder, medregnes halvdelen af den tid, medlemmet har været bidragydende.

Stk. 2. Har et medlem i mindst 2 år forud for begæring om optagelse som nydende medlem ikke opfyldt betingelserne for sådant medlemskab som følge af udøvelse af selvstændig virksomhed, deltagelse i uddannelse eller arbejdsudygtighed, opnås ret til dagpenge dog efter 6 måneders nydende medlemskab. Når et sådant medlem er overgået fra bidragydende til nydende medlemskab og herefter har været nydende medlem i mindst 3 måneder, medregnes halvdelen af den tid, medlemmet har været bidragydende.

Stk. 3. Et bidragydende medlem, som overgår til nydende medlemskab ved det fyldte 18. år, opnår ret til dagpenge efter en samlet medlemstid på 12 måneder.

Stk. 4. Medlemstid, i hvilken et medlem er fritaget for at betale medlemsbidrag efter § 76, medregnes i medlemstiden efter stk. 1-3. Ret til dagpenge opnår medlemmet dog tidligst, nar han har betalt bidrag med et beløb, som svarer til bidraget for nydende medlemmer for 3 måneder.

Lovforslaget.

men bortset fra alle andre tillæg) for alle arbejdere inden for håndværk og industri i hele landet, henholdsvis i nærmest foregående april og oktober kvartal. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb.“

5. § 48 affattes således:

„**§ 48.** Har en kasse fastsat dagpengene mere end 10 pct. under maksimumsbeløbet, uden at dette, jfr. herved § 51, er begrundet i lønniveauet inden for kassens område eller inden for de grupper, der hører under dette område, kan en vedtagelse om at forhøje dagpengene først få virkning fra den 1. april eller 1. oktober, der ligger mindst ½ år efter, at kassen skriftligt har underrettet arbejdsdirektoratet om vedtagelsen. I dette halvår beregnes medlemsbidraget efter det forhøjede dagpengebeløb.“

6. I § 53, stk. 1, 1. pkt., ændres „12 måneders“ til: „6 måneders“, og efter 1. pkt. indsættes som *nyt 2. pkt.:* „Arbejdsministeren kan dog fastsætte særregler for medlemmer, der har længere opsigelsesvarsel end 6 måneder.“

7. § 53, stk. 2-4, ophæves.

Gældende lov.

§ 55. — — —

Stk. 3. For et medlem, som er under 22 år, skal arbejdskravet efter stk. 1 være opfyldt inden for de sidste 18 måneder og arbejdskravet efter stk. 2 være opfyldt inden for de sidste 12 måneder.

§ 67. Som deltidsarbejde betragtes arbejde, hvis varighed, bortset fra merarbejde af tilfældig karakter, er mindst 20 timer og højst 30 timer om ugen, eller som har en sådan varighed, beregnet i gennemsnit for en måned.

§ 68. Et nydende medlem, som til kassen anmelder at have haft deltidsarbejde i de sidste 5 uger, betragtes som deltidsforsikret.

Stk. 2. — — —

Stk. 3. Et nydende medlem, som straks ved anmeldelse om ledighed, jfr. § 57, stk. 2, 1. pkt., fremsætter begæring herom, betragtes som deltidsforsikret, såfremt vedkommende arbejdsformidlingskontor tillader det. Tilladelsen kan kun gives, hvis kontoret

— — —

§ 69. Et deltidsforsikret medlem, som har andet erhverv, har ikke ret til dagpenge, medmindre arbejdsdirektøren i særlige tilfælde og eventuelt på særlige vilkår giver tilladelse dertil.

§ 71. — — —

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse,

1. når et medlem, der i henhold til § 68, stk. 1 eller 2, betragtes som deltidsforsikret, i de sidste 5 uger før ledigheden har haft arbejde i større omfang end deltidsarbejde, eller
2. når det i et fag eller en egn ikke har vist sig muligt for arbejdsformidlingen at efterkomme begæringer om anvisning af

Lovforslaget.

8. § 55, *stk. 3*, ophæves.

9. I § 67 ændres „20 timer“ til: „15 timer“.

10. § 68, *stk. 1*, affattes således:

„Et nydende medlem, som til kassen anmelder at have deltidsarbejde, betragtes som deltidsforsikret.“

11. § 68, *stk. 3*, affattes således:

„*Stk. 3.* Et nydende medlem, som straks ved anmeldelse om ledighed, jfr. § 57, stk. 2, 1. pkt., fremsætter begæring herom, betragtes som deltidsforsikret, såfremt medlemmet nu har særlig vægtige grunde til at påtage sig deltidsarbejde. Såfremt der under ledighed sker ændringer, således at et fuldtidsforsikret medlem nu har særlig vægtige grunde til alene at påtage sig deltidsarbejde, kan overgang til deltidsforsikring finde sted.“

12. § 69 affattes således:

„§ 69. Et deltidsforsikret medlem, som har andet erhverv, der udføres inden for fagets normale arbejdstid, har ikke ret til dagpenge, medmindre arbejdsdirektøren i særlige tilfælde og eventuelt på særlige vilkår giver tilladelse dertil.“

13. § 71, *stk. 2*, affattes således:

„*Stk. 2.* Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, når et medlem, der i henhold til § 68, stk. 1 eller 2, betragtes som deltidsforsikret, i de sidste 5 uger før ledigheden har haft arbejde i større omfang end deltidsarbejde.“

Gældende lov.

arbejdskraft, medmindre vedkommende arbejdsformidlingskontor skønner, at medlemmet har særlige, vægtige grunde til alene at påtage sig deltidsarbejde.

§ 72. — — —

Stk. 3. For et medlem, som er under 22 år, skal arbejdskravet efter stk. 1 være opfyldt inden for de sidste 18 måneder og arbejdskravet efter stk. 2 være opfyldt inden for de sidste 12 måneder.

Stk. 4. For et medlem, som er afskediget med pension på grund af alder eller svagelighed, medregnes arbejdsperioder før afskedigelsen ikke i arbejdsperioderne efter stk. 1-3. Har medlemmet efter afskedigelsen haft arbejde i en tid, som sammenlagt svarer til arbejde i fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 9 uger inden for en periode af højst 26 uger, kan arbejdsperioder før afskedigelsen dog medregnes.

§ 73. Når et ledigt, deltidsforsikret medlem opnår arbejde i 20 timer eller derover pr. uge eller af en sådan varighed, beregnet i gennemsnit for en måned, udbetales der ikke dagpenge. Opnår medlemmet arbejde af kortere varighed, nedsættes dagpengene. Nedsættelsen sker efter forholdet mellem medlemmets arbejdsfortjeneste i vedkommende uge og den hidtidige arbejdsfortjeneste. Er den hidtidige fortjeneste opnået ved en ugentlig arbejdstid på over 30 timer, tages kun fortjenesten ved en arbejdstid på 30 timer i betragtning.

§ 75. § 60 finder ikke anvendelse på deltidsforsikrede medlemmer.

Lovforslaget.

14. § 72, *stk. 3 og 4*, ophæves.

15. § 73, *stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

„Når et ledigt, deltidsforsikret medlem opnår arbejde i et omfang, der svarer til den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid inden for de sidste 5 uger før ledighedens indtræden, kan der ikke udbetales dagpenge.“

16. § 75 ophæves.